

Finansklagenemnda Bank

Uttalelse 2013-204

Handelsbanken

Utlån

Privat lån til næringsformål – forbrukerbegrepet - frarådning

I 2006 tok klagerne opp et privat lån på 1 mill. for å finansiere driften av et aksjeselskap de eide 95 % av aksjene i. Klagerne anførte at banken skulle ha frarådet dem å ta opp lånet. Nemnda avviste saken på det grunnlag at klagerne ikke var å anse som forbrukere i forbindelse med låneopptaket. Nemnda uttalte samtidig at finansavtaleloven § 47 ikke kom til anvendelse i saken.

Finansklagenemnda Banks uttalelse 2013-204 av 15.04.2013

I. Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmålet om banken hadde plikt til å fraråde klagerne å oppta et privat lån på kr 1 mill. for å finansiere driften av et aksjeselskap. Det er omstridt om klagerne var forbrukere i forhold til bestemmelsen i finansavtaleloven § 47.

I 2006 kjøpte klagerne 95 % av aksjene i selskapet XXX AS (XXX), som drev med salg av barneklær. XXX hadde på det tidspunktet en kassekreditt i innklaget bank på kr 3.3 mill. I forbindelse med eierskiftet satte banken som vilkår at kassekreditten ble redusert til kr 3 mill. XXX hadde imidlertid behov for ytterligere lån til kjøp av varer og for å finansiere driften. XXX ba derfor banken opprettholde kassekreditten på kr 3.3 mill. og søkte også om et kortsiktig lån på kr 1 mill.

Banken av slo forespørselen, men tilbød klagerne å ta opp et privat lån på kr 1 mill. med sikkerhet i deres boligeiendom. I henhold til tilbudsbrevet var formålet med lånet å nedbetale deler av XXXs kassekreditt og å investere i nye varer for XXX. I januar 2010 gikk XXX konkurs. Klagerens private lån på kr 1 mill. var da nedbetalt til kr 937.000.

Klagerne har anført at de må anses som forbrukere i tilknytning til det private lånet, og at banken skulle ha frarådet dem å ta opp lånet, jf. finansavtaleloven § 47. Etter låneopptaket fikk de en gjeldsgrad på 7,19, basert på samlede bruttoinntekter på kr 540 000. De var ikke i stand til å betjene gjelden.

Klagerne krever at deres låneforpliktelse lempes i henhold til finansavtaleloven § 47.

I brev av 7. mars 2013 har klagerne anført at banken «i realiteten har tilrettelagt for en kausjonsavtale som banken har vurdert som en svært usikker investering.» Det hevdes at dette er i strid med god bankskikk, og at kausjonsavtalen ikke er opprettet etter reglene i finansavtaleloven.

Banken har anført at lånet var knyttet til klagerens næringsvirksomhet, og at klagerne derfor ikke kan anses som forbrukere ved dette låneopptaket. Finansavtaleloven § 47 kommer dermed ikke til anvendelse, og klagen må avvises

Sekretariatet har vurdert saken i brev av 11. juli 2012.

II. Finansklagenemnda Banks begrunnelse

Nemnda vil først se på spørsmålet om klagen må avvises etter Saksbehandlingsregler for Finansklagenemnda pkt. 1 nr. 2. Etter denne bestemmelsen gjelder klageadgangen til Finansklagenemnda Bank for forbrukere som har en tvist med et finansforetak. «Forbruker» defineres her som «en fysisk person når avtalens formål for denne ikke hovedsakelig er knyttet til næringsvirksomhet».

Etter opplysningene i saken var klagernes formål med banklånet på kr 1 mill. å sørge for drift i XXX, et selskap der klagerne hadde kjøpt 95 % av aksjekapitalen, og som de selv skulle drive. Selskapet trengte kapital, men var ikke ansett kredittverdigg for et lån av denne størrelse. Banken tilbød klagerne et gjeldsbrevlån «til nedbetaling/innfrielse av kassekreditt i XXX AS og investering i nye varer i XXX AS». Det er ikke opplyst fra klagernes side at de opptok lånet til andre formål. Nemnda finner det ikke tvilsomt at lånet skulle brukes hovedsakelig til næringsformål.

Nemnda kan ikke se at bankens tilbud om et gjeldsbrevlån på kr 1 mill. med pant i boligen kan anses som en kausjonsavtale.

Etter saksbehandlingsreglene vurderes klagerne ikke som forbrukere. Klagerne har derfor ikke klageadgang, og klagen må avvises.

Nemnda vil likevel gi uttrykk for sitt syn på forholdet til finansavtaleloven § 47.

Dersom en bank, før den inngår en avtale om lån til en forbruker, antar at forbrukerens økonomiske evne eller andre forhold tilsier at forbrukeren «alvorlig bør overveie» å ikke ta opp lånet, følger det av finansavtaleloven § 47 at banken skriftlig skal underrette forbrukeren om dette.

Hva som menes med forbruker i denne loven, fremgår av § 2 første ledd, der det står: «Med forbruker menes en fysisk person når avtalens formål for denne ikke hovedsakelig er knyttet til næringsvirksomhet.» Om forholdet mellom § 2 og § 47 viser nemnda til Høyesteretts kjæremålsutvalgs kjennelse 29. januar 2004 i sak HR-2004-187-U. Om § 47 heter det der i avsnitt 13:

«Bestemmelsen er uttrykkelig begrenset til å gjelde låneavtaler med forbrukere. Etter § 2 første ledd andre punktum mener finansavtaleloven med «forbruker» en «fysisk person når avtalens formål for denne ikke hovedsakelig er knyttet til næringsvirksomhet». Det forhold at § 2 andre ledd tredje punktum fastsetter at lovens kapittel 3 – hvor blant annet § 47 inngår – ikke kan fravikes til skade for låntakeren «dersom låntakeren er en fysisk person, og lån eller lignende kreditt er sikret ved pant i et formuesgode som tilhører låntakeren uten at godet hovedsakelig er knyttet til låntakerens næringsvirksomhet» kan ikke medføre noen utvidelse av anvendelsesområdet for § 47.»

Dette betyr etter nemnda syn at finansavtaleloven § 47 ikke gjaldt i forbindelse med det låneopptaket saken gjelder.

Avgjørelsen er enstemmig.

III. Finansklagenemnda Banks konklusjon

Klagen avvises.

Oslo, den 15. april 2013

Ved behandlingen deltok;

Karen-Anne Gussgard (nemndsleder), Erik Bøhn, Elisabeth Kruge, Paal Bjønness, Nils Henrik Heen